

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului privind certificarea formării/specializării în domeniul electoral, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3413 din 6 martie 2025

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Comisia Electorală Centrală - în calitate de organ specializat în domeniul electoral și în temeiul art. 25 lit. c) și n), art. 32 și art. 33 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 426-427, art. 770) de comun cu Centrul de instruire continuă în domeniul electoral.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ Potrivit art. 1 din Codul electoral, certificarea formării/specializării în domeniul electoral reprezintă procedura de atestare a cunoștințelor și competențelor în domeniul electoral, realizată de Centrul de instruire continuă în domeniul electoral în conformitate cu regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală, confirmată prin certificatul de calificare corespunzător. În corespundere cu art. 33 alin. (1) din Cod, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral este o instituție publică fondată de Comisia Electorală Centrală, care realizează activități de instruire, educație, cercetare și informare în domeniul electoral. Alineatul (2) al aceluiași articol stabilește că, în condițiile regulamentului aprobat de Comisia Electorală Centrală, Centrul de instruire continuă în domeniul electoral instruieste și certifică funcționarii electorali, precum și alte categorii de persoane interesate și/sau antrenate în procesul electoral. Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3413 din 6 martie 2025 „Pentru aprobarea Regulamentului privind certificarea formării/specializării în domeniul electoral” a fost instituit cadrul normativ care reglementează mecanismul de certificare a persoanelor implicate în organizarea și desfășurarea proceselor electorale. În aplicarea acestei hotărâri au fost organizate sesiuni de certificare, iar funcționarii electorali certificați au fost implicați nemijlocit în desfășurarea alegerilor din 28 septembrie 2025. Experiența practică acumulată în cadrul acestui exercițiu electoral a permis identificarea unor aspecte procedurale și operaționale care necesită ajustare și perfecționare în vederea consolidării calității procesului de formare și certificare, precum și a sporirii eficienței activității funcționarilor electorali în exercitarea atribuțiilor ce le revin.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative În mod particular, s-a constatat necesitatea clarificării regimului juridic al certificatului de calificare, atât sub aspectul naturii sale juridice, cât și al temeiurilor și procedurii de anulare. Forma inițială a unor dispoziții induce ideea existenței unui singur temei de anulare și anume, decizia comisiei de certificare, deși regulamentul conține mai multe situații distincte care pot conduce la aplicarea acestei sancțiuni. Această inconsecvență normativă generează riscuri de interpretare neuniformă și aplicare neclară a sancțiunii anulării certificatului de calificare. Totodată, cadrul normativ actual nu delimitează suficient de precis rolul de propunere și cel de solicitare sau dispunere a anulării certificatului, ceea ce afectează coerența internă a regulamentului și conformitatea acestuia cu art. 102 alin. (6) lit. e) din Codul electoral, care stabilește anularea

certificatului de calificare ca sancțiune aplicabilă în condițiile legii. În lipsa unei corelări exprese între atribuțiile comisiei de certificare și mecanismul de aplicare efectivă a sancțiunii, există riscul unor disfuncționalități procedurale și al contestării măsurilor dispuse.

De asemenea, desfășurarea efectivă a examenelor a scos în evidență necesitatea unor precizări suplimentare privind terminologia utilizată, etapele de înregistrare în sistemul informațional, consimțământul pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, precum și statutul diferitelor categorii de certificate, inclusiv delimitarea între certificatele cu aplicabilitate generală și cele destinate activității în afara țării. Lipsa acestor clarificări afectează previzibilitatea normelor și poate crea dificultăți în aplicarea lor unitară.

În acest context, intervențiile propuse asupra regulamentului urmăresc eliminarea ambiguităților, asigurarea coerenței interne a normelor și alinierea acestora la cadrul legal superior, în special la dispozițiile Codului electoral. Modificările sunt determinate de necesitatea adaptării normelor la realitățile constatate în practică, consolidării securității juridice și asigurării unui proces de certificare transparent, previzibil și eficient, capabil să susțină în mod real profesionalizarea funcționarilor electorali și buna desfășurare a proceselor electorale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul are ca obiect principal ajustarea și clarificarea Regulamentului privind certificarea formării/specializării în domeniul electoral, în vederea adaptării acestuia la situațiile constatate în practică și asigurării unei aplicări coerente a normelor. Intervențiile propuse vizează, în esență, precizarea statutului certificatului de calificare, clarificarea procedurii de emitere și anulare a acestuia, precum și corelarea atribuțiilor comisiei de certificare cu competențele Centrului de instruire continuă în domeniul electoral și ale Comisiei Electorale Centrale, în concordanță cu prevederile Codului electoral.

Totodată, proiectul introduce clarificări terminologice și procedurale necesare bunei funcționări a procesului de certificare, inclusiv sub aspectul utilizării Sistemului informațional pentru certificare în domeniul electoral (SICDE), al protecției datelor cu caracter personal și al organizării examenelor. Un element distinct îl constituie delimitarea certificării pentru activitatea desfășurată în afara țării, prin adaptarea conținutului evaluării și marcarea corespunzătoare a certificatelor.

În ansamblu, modificările propuse urmăresc sporirea clarității, previzibilității și eficienței cadrului normativ aplicabil procesului de certificare în domeniul electoral.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

La elaborarea proiectului de hotărâre nu au fost analizate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de hotărâre nu are impact asupra sectorului public

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor propuse în proiectul de act normativ nu implică cheltuieli financiare suplimentare celor planificate.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

4.4. Impactul social Proiectul de hotărâre nu are impact social. 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Datele cu caracter personal se prelucrează în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal și exclusiv în operațiuni electorale. 4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este relevant.
4.5. Impactul asupra mediului Proiectul de hotărâre nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Proiectul de hotărâre nu are alte impacturi.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul de hotărâre nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE. Prin urmare, nu este necesară nicio măsură privind transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Proiectul de hotărâre nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația UE, respectiv, nu necesită măsuri normative care să urmărească crearea cadrului normativ intern în vederea implementării legislației UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ Informații privind avizarea și consultarea publică a proiectului de hotărâre se regăsesc pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale www.cec.md, la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”. Anunțul privind inițierea elaborării proiectului este plasat pe pagina web la compartimentul „Cadrul normativ”, rubrica „Transparența decizională”, subrubrica „Procesul decizional”, poziția nr. 30, anul 2025.
7. Concluziile expertizelor Vor fi incluse după efectuarea expertizelor corespunzătoare.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent Adoptarea acestui act normativ nu va genera drept consecință necesitatea modificării altor acte normative ale Comisiei Electorale Centrale.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ Proiectul nu necesită măsuri pentru implementarea prevederilor acestuia.